

Förköpsinformation

Aqurat Fondkommission AB

Aqurat Fondkommission AB, org nr 556736–0515
Postadress: Box 7461, 103 92 Stockholm
Besöksadress: Kungsgatan 58
Telefon: 08-684 05 800
E-post: info@aqurat.se
Hemsida: www.aqurat.se

Tillstånd

Bolaget har av Finansinspektionen erhållit tillstånd att bedriva värdepappersrörelse enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden. Företaget har tillstånd att bedriva följande verksamheter:

- Mottagande och vidarebefordran av order i fråga om ett eller flera finansiella instrument
- Utförande av order på kunders uppdrag
- Investeringsrådgivning
- Placering av finansiella instrument utan fast åtagande
- Förvaring av finansiella instrument för kunders räkning och ta emot kunders medel med redovisningsskyldighet dock inte tillhandahålla eller föra värdepapperskonton på högsta nivå (central kontoföringstjänst)
- Lämna råd till företag om kapitalstruktur, företagsstrategi eller liknande frågor samt lämna råd och utföra tjänster vid fusioner och företagsuppköp
- Sidoverksamhet i form av att vara Certified Adviser

Anknutet ombud

Enligt lagen om värdepappersmarknaden får ett värdepappersinstitut ingå avtal med juridiska personer om att dessa kan agera som anknutna ombud till värdepappersinstitutet. En juridisk person får endast vara anknutet ombud till ett värdepappersinstitut.

Bolaget har ingått avtal med nedanstående företag om att de ska vara anknutna ombud till Bolaget. De anknutna ombuden är registrerade i Sverige. Bolagsverket kan lämna upplysningar om de anknutna ombudens registrering.

- Göteborg Corporate Finance AB, 556250-9553, Prästgårdsängen 13, 412 71 Göteborg, Tel: 031 - 13 82 30, E-post: info@gcf.se
- Augment Partners AB, 559071-0793, Eriksbergsgatan 8A, 114 30 Stockholm. Tel 08 - 604 22 55, E-post: info@augment.se
- Nordicap Corporate Finance AB, 559360-0975, Box 3116, 40010 Göteborg. Tel 0704-86 2047, E-post: ml@nordicap.se
- Swedish North Point Securities AB, 556416-2229, Riddargatan 13 A, 114 51 Stockholm. Tel 070-714 05 13, E-post: info@northpointsec.com
- QRS Capital Partners AB, 559061-7717, Kungsporsavägen 21, 411 36 Göteborg. Tel 0701-495 405, E-post: bo.rydlinger@qrscp.se
- Navia Corporate Finance AB, 559490-2552, Melonvägen 12, 262 65 Ängelholm, Tel: 070-811 18 22, E-post: info@naviacf.se

Uppdrag som anknutet ombud åt Bolaget innebär att det anknutna ombudet för Bolagets räkning kan (i) marknadsföra investeringstjänster och sidotjänster, (ii) ta emot eller vidarebefordra instruktioner eller order avseende investeringstjänster eller finansiella instrument samt (iii) placera finansiella instrument utan fast åtagande.

Bolaget är ansvarigt för ren förmögenhetsskada som det anknutna ombudet i ombudsverksamheten uppsåtligen eller av oaktsamhet orsakar en kund med de begränsningar som följer av kundavtalet.

Kundkategorisering

I samband med att någon blir kund hos Bolaget kommer kunden att kategoriseras som icke professionell, professionell eller som jämbördig motpart. Icke-professionella kunder har den högsta skyddsnivån.

Kund som önskar byta kategori ska vända sig till Bolaget med en skriftlig begäran om att få byta kategori.

Om en icke professionell kund efter en sådan begäran kategoriseras som professionell kund leder det till att kundskyddet minskar exempelvis genom att Bolaget kommer att begränsa sin information till kunden och vid exempelvis investeringsrådgivning kommer Bolaget att utgå från att kunden har nödvändig erfarenhet och kunskap om de finansiella instrument som rådgivningen omfattar utan att kontrollera om så är fallet. Om en professionell kund begär och beviljas att få kategoriseras som icke professionell kund kommer kundskyddet att öka.

Kommunikation

Bolaget kommunicerar på svenska med kunden. Kommunikation sker via brev, e-post, telefon samt vid personligt möte. All kundkommunikation dokumenteras och arkiveras i minst fem år.

Egenskaper och risker med investeringar i finansiella instrument

I [Bilaga 1](#) finns en allmän beskrivning av arten på och riskerna med olika typer av finansiella instrument. Kunden rekommenderas att läsa igenom informationen.

Korsförsäljning

Om Bolaget erbjuder en investeringstjänst tillsammans med en annan tjänst eller produkt som en del av ett paket (korsförsäljning) kommer Bolaget att

- Informera kunden om huruvida det är möjligt att köpa de olika komponenterna separat och i förekommande fall förse kunden med uppgifter om kostnaderna och avgifterna för varje komponent,
- Om riskerna med paketet sannolikt skiljer sig från de risker som uppstår om komponenterna väljs separat, förse kunden men en adekvat beskrivning av de olika komponenterna i paketet och hur förhållandet mellan dem förändrar riskerna.

Rapportering

När Bolaget har genomfört en transaktion avseende ett eller flera finansiella instrument får kunden en bekräftelse på affären i form av avräkningsnota med information om bl.a. datum, kurs, antal, pris och avgifter.

Bolaget rapporterar till emittent i enlighet med bestämmelser som anges i offert eller avtal.

Skydd av kunders värdepapper och medel

Bolaget har tillstånd att förvara kunders finansiella instrument samt kan förvara finansiella instrument på värdepapperskonto/ägarkonto i Bolagets namn hos Euroclear Sweden. Bolaget är inte förvaltare i Euroclear. Det innebär att Bolaget är registrerat som aktieägare i Euroclear till finansiella instrument som förvaras för kunder. Bolaget håller i sina egna system reda på respektive kunds innehav i tiden fram till det att de finansiella instrumenten kan levereras till kunds depåinstitut. Förvaringen är i regel kortvarig. Vid nyemissioner levereras de finansiella instrumenten till depåinstitut så snart som möjligt och i regel samma dag som de emitterats av Euroclear och levererats till Bolaget. Vid andra typer av transaktioner tillhandahålls förvaring och avveckling enligt särskild överenskommelse med kund. Det faktum att Euroclear kan registrera Bolaget som ägare till kunders finansiella instrument innebär inte att äganderätten till de finansiella instrumenten övergår till Bolaget.

Bolaget har tillstånd att ta emot kunders medel (pengar) med redovisningsskyldighet. Dessa medel finns insatta hos svensk bank. Varje kunds behållning av medel noteras i Bolagets tekniska system. Bolaget är inte ansvarigt för handlingar eller försummelser från bankens sida eller för de eventuella följderna av att banken skulle bli insolvent. Medel som tas emot från en investerare/köpare hålls för dennes räkning endast till dess att medlen ställs till motparts/säljares förfogande.

Skydd av kunders tillgångar - Investerarskyddet

Kundens värdepapper hålls åtskilda från Bolagets egna tillgångar och kundens innehav av värdepapper kan inte tas i anspråk vid en eventuell konkurs för Bolaget.

Bolagets verksamhet omfattas av lagen (1999:158) om investerarskydd och under de förutsättningar som anges i lagen kan kund vara berättigad till ersättning av staten om Bolaget går i konkurs. Den maximala ersättningen som en kund kan få från investerarskyddet uppgår till 250 000 kr. Investerarskyddet administreras av Riksgälden. Mer information om in investerarskyddet finns på www.riksdagen.se.

Skydd av kunders tillgångar - Insättningsgarantin

Kundernas kontanta medel är insatta på bank och hålls åtskilda från Bolagets egna tillgångar. Om den bank där kundens kontanta medel är insatta går i konkurs inträder insättningsgarantin. Det maximala belopp som en kund kan få från insättningsgarantin uppgår till 950 000 kronor.

Ersättning utöver angivna belopp får betalas ut från garantin med sammanlagt högst fem miljoner kronor (tilläggsbelopp), om insättaren på ett tillförlitligt sätt visar att insättningarna avser medel som hänförs till

- 1) avyttring av privatbostad,
- 2) ersättning för skada på sådan egendom som avses i 1,
- 3) upphörande av anställning, bodelning, pension, sjukdom, invaliditet eller dödsfall,
- 4) utbetalning av försäkringar, eller
- 5) ersättning för skada till följd av
  - brott,
  - felaktig dom, eller
  - fel eller försummelse vid myndighetsutövning.

Utbetalning av s.k. tilläggsbelopp får bara avse insättningar som har gjorts högst tolv månader från den tidpunkt då beloppet krediterades på insättarens konto eller från och med den tidpunkt då det blev rättsligt möjligt att överföra sådana insättningar. Insättningsgarantin administreras av Riksgälden. Mer information om insättningsgarantin finns på www.riksdagen.se.

Lämnande av order

Kund kan lämna order vid personligt besök hos Bolaget eller genom att skicka brev eller e-post till Bolaget. Alla order kommer att dokumenteras och sparas av Bolaget.

Riktlinjer för orderhantering

Bolagets riktlinjer för orderhantering framgår av Bilaga 2. Observera att vid s.k. kvotvärdesemissioner tillämpas inte reglerna om nyemission i riktlinjerna, utan då lämnar investerare istället anbud/anmälan om att få köpa finansiella instrument från säljaren (den part som har tagit emot kvotvärdesemissionen från emittenten och vidareförmedlar de finansiella instrumenten till investerare/marknaden) till det pris och de övriga villkor som anges i anbuds-/anmälningsblanketten. Observera vidare att om kunden i samband med en nyemission väljer att få förleverans av finansiella instrument genom lån från extern part gäller även de ytterligare villkor som framgår av låneavtalet.

Utebliven passandebedömning – Execution only

När kund på eget initiativ och utan föregående rådgivning lämnar order avseende aktier som är noterade på en börs eller på en handelsplats (MTF) kommer Bolaget att utföra ordern eller vidarebefordra den till annat institut för utförande utan att bedöma om investeringen som ordern avser passar kunden.

Intressekonflikter

Intressekonflikter kan uppstå mellan en kund och Bolaget, inklusive chefer, medarbetare och personer med direkt eller indirekt koppling till Bolaget eller mellan två eller flera kunder.

När potentiella intressekonflikter identifieras ska följande omständigheter beaktas:

- Kommer Bolaget, dess ägare eller en av Bolagets anställda sannolikt erhålla ekonomisk vinst eller undvika en ekonomisk förlust på kundens bekostnad?
- Har Bolaget, dess ägare eller anställda ett annat intresse än kunden av resultatet av den tjänst som tillhandahålls kunden eller av den transaktion som genomförs för kundens räkning?
- Har Bolaget, dess ägare eller anställda ett ekonomiskt eller annat skäl att gynna en annan kunds eller kundgruppsintressen framför kundens intressen?
- Bedriver Bolaget, dess ägare eller anställda samma slag av verksamhet som kunden?
- Tar Bolaget, dess ägare eller anställda emot eller kommer att ta emot incitament av en annan person än kunden i samband med en tjänst till kunden, i form av pengar, varor eller tjänster utöver standardkommissionen eller avgiften för den berörda tjänsten?

Om en intressekonflikt uppstår så att en kunds intressen kan komma att påverkas negativt, och har Bolaget inte kunnat vidta åtgärder för att undvika denna ska Bolaget tydligt informera kunden om arten eller källan till intressekonflikten innan Bolaget åtar sig att utföra en investeringstjänst för kundens räkning.

Bolaget har upprättat interna riktlinjer för att identifiera och hantera potentiella och verkliga intressekonflikter. Bolaget har även upprättat en ersättningspolicy som reglerar hur ersättningar till anställda får utformas. Syftet med policyn är bl.a. att förhindra att anställda belönas eller bedöms på ett sätt som kommer i konflikt med Bolagets skyldigheter att iakttä kundernas intressen. Bolaget har även infört regler om anmälningsskyldighet för anställdas egna värdepappersaffärer i syfte att kunna kontrollera att de anställda inte gynnar sig själva på kundernas bekostnad. De etiska riktlinjer som Bolaget beslutat om syftar till att de anställda i sitt arbete ska behandla kunderna rättvist samt uppträda hederligt och professionellt i sina kundkontakter.

Närmare information om vad Bolagets regler om intressekonflikter innehåller lämnas till kunden på dennes begäran.

Avgifter och kostnader

Information om avgifter och kostnader för investerare finns förtecknade i [Bilaga 3](#). Informationen utgör inte något erbjudande om att tillhandahålla tjänster till bestämt pris, utan avser lagstadgad information som Bolaget är skyldig att lämna. Uppgifterna avser avgifter och kostnader i samband med att Bolaget enligt skriftligt avtal med en viss emittent agerar emissionsinstitut i en emission.

En illustration som visar kostnadernas sammanlagda effekt på avkastningen finns i [Bilaga 4](#).

Klagomålshantering

Kund som inte är nöjd med Bolagets tjänster är välkommen att kontakta Bolagets klagomålsansvarige Henric Malm som nås på 08-684 05 805. Se även information på Bolagets hemsida www.aqurat.se.

Kund, som är konsument, kan erhålla vägledning från Konsumenternas bank- och finansbyrå.
Postadress: Box 24215, 104 51 Stockholm, Telefon: 0200 - 22 58 00, www.konsumenternas.se.

Vägledning kan även lämnas av eventuell kommunal konsumentvägledning i kundens hemkommun.

Vid anspråk mot Bolaget kan kunden vända sig till allmän domstol för att få sin rätt prövad. Kund som är konsument har också möjlighet att få sitt anspråk prövat av Allmänna Reklamationsnämnden (ARN) Box 174, 101 23 Stockholm, www.arn.se, telefon 08-508 860 00.

Tillsynsmyndighet

Finansinspektionen

Adress: Box 7821, 103 97 Stockholm
E-post: finansinspektionen@fi.se

Telefon: 08-408 980 00
Fax: 08-24 13 35

Registreringsmyndighet

Bolagsverket

Adress: 851 81 Sundsvall

Telefon: 0771-670 670

E-post: bolagsverket@bolagsverket.se

Ändringar och uppdateringar

Ändringar och uppdateringar av denna information publiceras på hemsidan, www.aqurat.se, och gäller från och med dagen efter publiceringsdagen.

INFORMATION OM EGENSKAPER OCH RISKER AVSEENDE FINANSIELLA INSTRUMENT

1. HANDEL MED FINANSIELLA INSTRUMENT

Handel med **finansiella instrument**, dvs bl.a. aktier i aktiebolag obligationer, optioner, konvertibler eller andra sådana värdepapper som kan bli föremål för handel på kapitalmarknaden, sker i huvudsak i organiserad form vid en **handelsplats**. Handeln sker genom de värdepappersföretag som deltar i handeln vid handelsplatsen. Som kund måste Du normalt kontakta ett sådant värdepappersföretag för att köpa eller sälja finansiella instrument.

1.1 Handelsplatser och systematisk internhandlare

Med handelsplatser avses reglerad marknad och de två formerna av handelsplattformar – MTF-plattform och OTF-plattform. Därtill kan kunders handel utföras via ett värdepappersföretag som agerar som systematisk internhandlare (SI) eller på annat sätt genom att handel sker mot värdepappersföretagets eget lager eller mot annan kund.

På en **reglerad marknad** handlas olika typer av finansiella instrument. När det gäller aktier kan endast aktier i publika bolag noteras och handlas på en reglerad marknad och det ställs stora krav på sådana bolag, bl.a. avseende bolagets storlek, verksamhetshistoria, ägarspridning och offentlig redovisning av bolagets ekonomi och verksamhet.

En **MTF-plattform (MTF)** kan beskrivas som ett handelssystem som organiseras och tillhandahålls av en börs eller ett värdepappersföretag. Det ställs typiskt sett lägre krav, i form av t.ex. informationsgivning och verksamhetshistoria, på de finansiella instrument som handlas på en handelsplattform jämfört med finansiella instrument som handlas på en reglerad marknad.

En **OTF-plattform (OTF)** är på många sätt lik en MTF-plattform. Men på en OTF-plattform får bara finansiella instrument som inte är aktier eller aktierelaterade värdepapper handlas, såsom obligationer och derivat. Vidare får OTF-plattformen ha friare regler för handeln inklusive ordermatchingen än vad reglerade marknader och MTF-plattformar får ha.

En **systematisk internhandlare (SI)** är ett värdepappersföretag som på ett organiserat, frekvent och systematiskt sätt handlar för egen räkning genom att utföra kundorder utanför en reglerad marknad eller en handelsplattform. En systematisk internhandlare är skyldig att offentliggöra marknadsmässiga anbud, dvs på köp- och säljpriser, för likvida finansiella instrument som handlas på en handelsplats och för vilka den systematiska internhandlaren bedriver systematisk internhandel.

Handel kan även äga rum genom ett värdepappersföretag utan att det är fråga om systematisk internhandel, mot institutets egna lager eller mot annan av institutets kunder.

I Sverige finns i dagsläget två reglerade marknader, NASDAQ Stockholm AB (nedan "Stockholmsbörsen") och Nordic Growth Market NGM AB (nedan "NGM"). Härutöver sker organiserad handel på andra handelsplatser, t.ex. First North, Aktietorget och Nordic MTF (MTF-plattformar) För mer information om var just ditt värdepappersföretag utför dina order, se aktuell policy för bästa order utförande.

Handeln på reglerade marknader, handelsplattformar och andra platser utgör en **andrahandsmarknad** för finansiella instrument som ett bolag redan givit ut (emitterat). Om andrahandsmarknaden fungerar väl, dvs det är lätt att hitta köpare och säljare och det fortlöpande noteras anbudskurser från köpare och säljare samt avslutskurser (betalkurser) från gjorda affärsavslut, har även bolagen en fördel genom att det blir lättare att vid behov emittera nya instrument och därigenom få in mer kapital till bolagets verksamhet. Förstahandsmarknaden, eller **primärmarknaden**, kallas den marknad där köp/teckning av nyemitterade instrument sker.

1.2 Handels-/noteringslistor

När det gäller aktier indelar vanligen handelsplatser aktierna i olika listor, vilka publiceras t.ex. på handelsplatsens hemsida, i dagstidningar och andra medier. Avgörande för på vilken lista ett bolags aktier handlas kan vara bolagets börsvärde (t.ex. Stockholmsbörsens Large-, Mid- och Small cap). De mest omsatta aktierna kan också finnas på en särskild lista. Vissa värdepappersföretag publicerar också egna listor över finansiella instrument som handlas via institutet, kurser till vilka instrumenten handlas etc, t.ex. via institutets hemsida. Aktier på listor med höga krav och hög omsättning anses normalt kunna innebära en lägre risk än aktier på andra listor.

Information om kurser m.m. avseende aktier såväl som andra typer av finansiella instrument, exempelvis fondandelar, optioner och obligationer, publiceras också regelbundet via t.ex. handelsplatsernas hemsidor, i dagstidningar och andra medier.

2. RISKER MED FINANSIELLA INSTRUMENT OCH HANDEL MED FINANSIELLA INSTRUMENT

2.1 Allmänt om risker

Finansiella instrument kan ge **avkastning** i form av **utdelning** (aktier och fonder) eller **ränta** (räntebärande instrument). Härutöver kan priset (kursen) på instrumentet öka eller minska i förhållande till priset när placeringen gjordes. Den totala avkastningen är summan av utdelning/ränta och prisförändring på instrumentet.

Vad placeraren eftersträvar är naturligtvis en total avkastning som är positiv, dvs som ger **vinst**, helst så hög som möjligt. Men det finns också en **risk** att den totala avkastningen blir negativ dvs att det blir en **förlust** på placeringen. Risker för förlust varierar med olika instrument. Vanligen är chansen till vinst på en placering i ett finansiellt instrument kopplad till risken för förlust. Ju längre tiden för innehavet av placeringen är desto större är vinstchansen respektive förlustrisken.

I placeringssammanhang används ibland ordet risk som uttryck för såväl förlustrisk som vinstchans. I den fortsatta beskrivningen används dock ordet risk enbart för att beteckna förlustrisk. Det finns olika sätt att placera som minskar risken. Vanligen anses det bättre att inte placera i ett enda eller ett fåtal finansiella instrument utan att i stället placera i **flera olika** finansiella instrument. Dessa instrument bör då erbjuda en **spridning av riskerna** och inte samla risker som kan utlösas samtidigt. En spridning av placeringarna till utländska marknader minskar normalt också risken i den totala portföljen, även om det vid handel med utländska finansiella instrument tillkommer en **valutarisk**.

Placeringar i finansiella instrument är förknippade med **ekonomisk risk**, vilket närmare kommer att beskrivas i denna information. Kunden ansvarar själv för risken och måste därför själv via anlitat värdepappersföretag - eller genom sitt kapitalförvaltande ombud - ta del av och därmed skaffa sig kännedom om de villkor, i form av allmänna villkor, faktablad, prospekt eller liknande, som gäller för handel med sådana instrument och om instrumentens egenskaper och risker förknippade därmed. Kunden måste också fortlöpande bevaka sina placeringar i sådana instrument. Detta gäller även om kunden fått investeringsrådgivning vid placeringstillfället.

Kunden bör i eget intresse vara beredd att snabbt vidta åtgärder, om detta skulle visa sig påkallat, exempelvis genom att avveckla placeringar som utvecklas negativt eller att ställa ytterligare säkerhet vid placeringar som finansierats med lån och där säkerhetsvärdet minskat.

Det är också viktigt att beakta den risk det kan innebära att handla med finansiella instrument på en annan handelsplats än en reglerad marknad, där kraven som ställs generellt är lägre.

2.2. Olika typer av riskbegrepp m.m.

I samband med den riskbedömning som bör ske då Du som kund gör en placering i finansiella instrument, och även fortlöpande under innehavstiden, finns en mängd olika riskbegrepp och andra

faktorer att beakta och sammanväga. Nedan följer en kort beskrivning av några av de vanligaste riskbegreppen.

Marknadsrisk – risken att marknaden i sin helhet, eller viss del därav där Du som kund har Din placering, t.ex. den svenska aktiemarknaden, går ner.

Kreditrisk¹ – risken för bristande betalningsförmåga hos till exempel en emittent eller en motpart.

Prisvolatilitetsrisk – risken för att stora svängningar i kursen/priset på ett finansiellt instrument kan påverka placeringen negativt.

Kursrisk – risken att kursen/priset på ett finansiellt instrument går ner.

Skatterisk – risken att skatteregler och/eller skattesatser är oklara eller kan komma att ändras.

Valutakursrisk – risken att en utländsk valuta till vilken ett innehav är relaterat (ex.vis fondandelar i en fond som placerar i amerikanska värdepapper noterade i USD) försvagas.

Hävstångseffektsrisk – risken att prisutvecklingen på den underliggande egendomen i ett derivat får ett större negativt genomslag i kursen/priset på derivatinstrumentet och risken att investerarens förlust i absoluta tal blir större på grund av att investeraren har använt lånat kapital för investeringen.

Legal risk – risken att relevanta lagar och regler är oklara eller kan komma att ändras.

Bolagsspecifik risk – risken att ett visst bolag går sämre än förväntat eller drabbas av en negativ händelse och de finansiella instrument som är relaterade till bolaget därmed kan falla i värde.

Branschspecifik risk – risken att en viss bransch går sämre än förväntat eller drabbas av en negativ händelse och de finansiella instrument som är relaterade till bolag i branschen därmed kan falla i värde.

Likviditetsrisk – risken att Du inte kan sälja/köpa ett finansiellt instrument vid önskad tidpunkt, t.ex. av det skälet att ingen vill köpa/sälja det finansiella instrumentet. Det bör särskilt uppmärksammas att det kan vara svårt att sälja onoterade finansiella instrument eftersom dessa inte handlas på någon börs/handelsplats. För att sälja onoterade instrument kan ägaren vara tvungen att på egen hand hitta en köpare och det kan vara svårt att hitta en köpare. Onoterade finansiella instrument är alltså i regel illikvida och följaktligen inte lämpade för kortsiktiga placeringar.

Ränterisk – risken att det finansiella instrument Du placerat i minskar i värde pga förändringar i marknadsräntan.

3. AKTIER OCH AKTIERELATERADE INSTRUMENT

3.1 Allmänt om aktier

3.1.1 Aktier och aktiebolag

Aktier i ett aktiebolag ger ägaren rätt till en andel av bolagets **aktiekapital**. Går bolaget med vinst lämnar bolaget vanligen **utdelning** på aktierna. Aktier ger också **rösträtt** på bolagsstämman, som är det högsta beslutande organet i bolaget. Ju fler aktier ägaren har desto större andel av kapitalet, utdelningen och rösterna har aktieägaren. Beroende på vilken serie aktierna tillhör kan rösträtten variera. Det finns två slag av bolag, **publika** och **privata**. Endast publika bolag får låta aktierna handlas på en handelsplats.

---

¹ Bristande betalningsförmåga för en emittent eller motpart kan innebära konkurs eller företagsrekonstruktion med offentligt ackord (nedsättning av fordringsbelopp). Banker, andra kreditinstitut och värdepappersbolag kan i stället bli föremål för resolution. Det innebär att staten kan ta kontroll över institutet och dess förluster kan komma att hanteras genom att dess aktie- och fordringsägare får sina innehav nedskrivna och/eller för fordringsägare sina fordringar konverterade till aktieinnehav (s.k skuldnedskrivning eller bail-in).

3.1.2 Aktiekursen

Kursen (priset) på en aktie påverkas i första hand av utbudet respektive efterfrågan på den aktuella aktien vilket i sin tur, åtminstone på lång sikt, styrs av **bolagets framtidsutsikter**. En aktie upp- eller nedvärderas främst grundat på investerarnas analyser och bedömningar av bolagets möjligheter att göra **framtida vinster**. Den framtida **utvecklingen i omvärlden** av konjunktur, teknik, lagstiftning, konkurrens osv. avgör hur efterfrågan blir på bolagets produkter eller tjänster och är därför av grundläggande betydelse för kursutvecklingen på bolagets aktier.

Det aktuella **ränteläget** spelar också en stor roll för prissättningen. Stiger marknadsräntorna ger räntebärande finansiella instrument, som samtidigt ges ut (nyemitteras), bättre avkastning. Normalt sjunker då kurserna på aktier som regelbundet handlas liksom på redan utelöpande räntebärande instrument. Skälet är att den ökade avkastningen på nyemitterade räntebärande instrument relativt sett blir bättre än avkastningen på aktier, liksom på utelöpande räntebärande instrument. Dessutom påverkas aktiekurserna negativt av att räntorna på bolagets skulder ökar när marknadsräntorna går upp, vilket minskar vinstutrymmet i bolaget.

Också **andra till bolaget direkt knutna förhållanden**, t.ex. förändringar i bolagets ledning och organisation, produktionsstörningar m m kan påverka bolaget negativt. Aktiebolag kan i värsta fall gå så dåligt att de måste försättas i **konkurs**. Aktiekapitalet dvs. aktieägarnas insatta kapital är det kapital som då först används för att betala bolagets skulder. Detta leder oftast till att aktierna i bolaget blir värdelösa.

Även kurserna på vissa större **utländska reglerade marknader eller handelsplatser** inverkar på kurserna i Sverige, bl.a. därför att flera svenska aktiebolag är noterade även på utländska marknadsplatser och prisutjämnningar sker mellan marknadsplatserna. Kursen på aktier i bolag som tillhör samma **branschsektor** påverkas ofta av förändringar i kursen hos andra bolag inom samma sektor. Denna påverkan kan även gälla för bolag i olika länder.

Aktörerna på marknaden har olika behov av att placera kontanter (likvida medel) eller att få fram likvida medel. Dessutom har de ofta olika mening om hur kursen borde utvecklas. Dessa förhållanden, som även innefattar hur bolaget värderas, bidrar till att det finns såväl köpare som säljare. Är placeringarna däremot samstämmiga i sina uppfattningar om kursutvecklingen vill de antingen köpa och då uppstår ett köptryck från många köpare, eller också vill de sälja och då uppstår ett säljtryck från många säljare. Vid köptryck stiger kursen och vid säljtryck faller den.

Omsättningen, dvs hur mycket som köps och säljs av en viss aktie, påverkar i sin tur aktiekursen. Vid hög omsättning minskar skillnaden, även kallad spread, mellan den kurs köparna är beredda att betala (**köpkursen**) och den kurs säljarna begär (**säljkursen**). En aktie med hög omsättning, där stora belopp kan omsättas utan större inverkan på kursen, har en god **likviditet** och är därför lätt att köpa respektive att sälja. Bolagen på de reglerade marknadernas listor har ofta en högre likviditet. Olika aktier kan under dagen eller under längre perioder uppvisa olika rörlighet (**volatilitet**) i kurserna dvs upp- och nedgångar samt storlek på kursförändringarna.

De kurser till vilka aktierna har handlats (**betalkurser**), såsom högst/lägst/senast betalt under dagen samt sist noterade köp/säljkurser och vidare uppgift om handlad volym i kronor publiceras bl.a. i de flesta större dagstidningarna och på olika internetsidor som upprättas av marknadsplatser, värdepappersföretag och medieföretag såsom text-TV. Aktualiteten i dessa kursuppgifter kan variera beroende på sättet de publiceras på.

3.1.3 Olika aktieserier

Aktier finns i olika **serier**, vanligen A- och B-aktier vilket normalt har med rösträtten att göra. A-aktier ger normalt en röst medan B-aktier ger en **begränsad rösträtt**, oftast en tiondels röst. Skillnaderna i rösträtt beror bl.a. på att man vid ägarspridning vill värna om de ursprungliga grundarnas eller ägarnas

inflytande över bolaget genom att ge dem en starkare rösträtt. Nya aktier som ges ut får då ett lägre röstvärde än den ursprungliga A-serien och betecknas med B, C eller D etc.

3.1.4 Kvotvärde, split och sammanläggning av aktier

En akties **kvotvärde** är den andel som varje aktie representerar av bolagets aktiekapital. En akties kvotvärde erhålls genom att dividera aktiekapitalet med det totala antalet aktier. Ibland vill bolagen ändra kvotvärdet, t.ex. därför att kursen, dvs marknadspriset på aktien, har stigit kraftigt. Genom att dela upp varje aktie på två eller flera aktier genom en s.k. **split**, minskas kvotvärdet och samtidigt sänks kursen på aktierna. Aktieägaren har dock efter en split sitt kapital kvar oförändrat, men detta är fördelat på fler aktier som har ett lägre kvotvärde och en lägre kurs per aktie.

Omvänt kan en **sammanläggning** av aktier (omvänd split) göras om kursen sjunkit kraftigt. Då slås två eller flera aktier samman till en aktie. Aktieägaren har dock efter en sammanläggning av aktier samma kapital kvar, men detta är fördelat på färre aktier som har ett högre kvotvärde och en högre kurs per aktie.

3.1.5 Marknadsintroduktion, privatisering och uppköp

Marknadsintroduktion innebär att aktier i ett bolag introduceras på aktiemarknaden, dvs upptas till handel på en reglerad marknad eller en MTF-plattform. Allmänheten erbjuds då att **teckna** (köpa) aktier i bolaget. Oftast rör det sig om ett befintligt bolag, som inte tidigare handlats på en reglerad marknad eller annan handelsplats, där ägarna beslutat att vidga ägarkretsen och underlätta handeln i bolagets aktier. Om ett statligt ägt bolag introduceras på marknaden kallas detta för **privatisering**.

Uppköp tillgår i regel så att någon eller några investerare erbjuder aktieägarna i ett bolag att på vissa villkor sälja sina aktier. Om uppköparen får in 90 % eller mer av antalet aktier i det uppköpta bolaget, kan uppköparen begära **tvångsinlösen** av kvarstående aktier från de ägare som ej accepterat uppköpererbjudandet. Dessa aktieägare är då tvungna att sälja sina aktier till uppköparen mot en ersättning som fastställs genom ett skiljedomsförfarande.

3.1.6 Emissioner

Om ett aktiebolag vill utvidga sin verksamhet krävs ofta ytterligare aktiekapital. Detta skaffar bolaget genom att ge ut nya aktier genom **nyemission**. Oftast får de gamla ägarna **teckningsrätter** som ger företräde att teckna aktier i en nyemission. Antalet aktier som får tecknas sätts normalt i förhållande till hur många aktier ägaren tidigare hade. Tecknaren måste betala ett visst pris (emissionskurs), oftast lägre än marknadskursen, för de nyemitterade aktierna. Direkt efter det att teckningsrätterna - som normalt har ett visst marknadsvärde - avskilts från aktierna sjunker vanligen kursen på aktierna, samtidigt ökar antalet aktier för de aktieägare som tecknat. De aktieägare som inte tecknar kan, under teckningstiden som oftast pågår några veckor, sälja sina teckningsrätter på den marknadsplats där aktierna handlas. Efter teckningstiden förfaller teckningsrätterna och blir därmed obrukbara och värdelösa.

Aktiebolag kan även genomföra s.k. **riktad nyemission**, vilket genomförs som en nyemission men enbart riktad till en viss krets investerare. Aktiebolag kan även genom s.k. **apportemission** ge ut nya aktier för att förvärva andra bolag, affärsrörelser eller tillgångar i annan form än pengar. Såväl vid riktad nyemission som vid apportemission sker s.k. **utspädning** av befintliga aktieägares andel av antalet röster och aktiekapital i bolaget, men antalet innehavda aktier och marknadsvärdet på det placerade kapitalet påverkas normalt inte.

Om tillgångarna eller de reserverade medlen i ett aktiebolag har ökat mycket i värde, kan bolaget föra över en del av värdet till sitt aktiekapital genom en s.k. **fondemission**. Vid fondemission tas det hänsyn till antalet aktier som varje aktieägare redan har. Antalet nya aktier som tillkommer genom fondemissionen sätts i förhållande till hur många aktier ägaren tidigare hade. Genom fondemissionen får aktieägaren fler aktier, men ägarens andel av bolagets ökade aktiekapital förblir oförändrad.

Kursen på aktierna sänks vid en fondemission, men genom ökningen av antalet aktier bibehåller aktieägaren ett oförändrat marknadsvärde på sitt placerade kapital. Ett annat sätt att genomföra fondemission är att bolaget **skriver upp** kvotvärdet på aktierna. Aktieägaren har efter uppskrivning ett oförändrat antal aktier och marknadsvärde på sitt placerade kapital.

3.1.7 Onoterade aktier

Onoterade aktier har en inneboende likviditetsrisk och är i regel förknippade med betydligt högre risker än aktier som är noterade.

3.2 Allmänt om aktierelaterade instrument

Nära knutna till aktier är konvertibler och teckningsoptioner.

3.2.1 Konvertibler

Konvertibler (konverteringslån eller konvertibler) är räntebärande värdepapper (lån till utgivaren/emittenten av konvertibel) som inom en viss tidsperiod kan bytas ut mot aktier. Avkastningen på konvertiblerna, dvs kupongräntan, är vanligen högre än utdelningen på utbytesaktierna. Konvertibelkursen uttrycks i procent av det nominella värdet på konvertibel.

3.2.2 Omvända konvertibler

Omvända konvertibler är ett mellanting mellan en ränte- och en aktieplacering. Den omvända konvertibel är knuten till en eller flera underliggande aktier eller index. Denna placering ger en ränta, dvs en fast, garanterad avkastning. Om de underliggande aktierna eller index utvecklas positivt återbetalas det placerade beloppet plus den fasta avkastningen. Om de underliggande aktierna eller index däremot skulle falla, finns det en risk att innehavaren i stället för det placerade beloppet, utöver en på förhand fastställd avkastning kan få en eller flera aktier som ingår i den omvända konvertibel eller motsvarande kontantlikvid.

3.2.3 Aktieoptioner

Aktieoptioner finns av olika slag. Förvärvade köpoptioner (eng. call options) ger innehavaren rätt att inom en viss tidsperiod köpa redan utgivna aktier till ett på förhand bestämt pris. Säljoptioner (eng. put options) ger omvänt innehavaren rätt att inom en viss tidsperiod sälja aktier till ett på förhand bestämt pris. Mot varje **förvärvat** option svarar en **utfärdad** option. Avgörande för optionens värdeutveckling är normalt värdeutvecklingen på den underliggande egendomen.

Löptiden för derivatinstrument kan variera från mycket kort tid upp till flera år. Prisförändringarna är ofta störst på instrument med kort löptid. Priset på t.ex. en innehavd option sjunker i allmänhet allt snabbare mot slutet av löptiden pga att det s.k. tidsvärdet avtar. Kunden bör således noga bevaka även löptiden på derivatinstrumenten.

Risken för den som förvärvar en option är, om inte riskbegränsande åtgärder vidtas, att den minskar i värde eller förfaller värdelös på slutdagen. I det senare fallet är den vid förvärvet betalda premien för optionen helt förbrukad. Utfärdaren av en option löper en risk som i vissa fall, om inte riskbegränsande åtgärder vidtas, kan vara obegränsat stor. Kursen på optioner påverkas av kursen på motsvarande underliggande aktier eller index, men oftast med större kurssvängningar och prispåverkan än dessa.

Den mest omfattande handeln i aktieoptioner sker på de reglerade marknaderna.

3.2.4 Onoterade aktierelaterade finansiella instrument

Onoterade aktierelaterade instrument har en inneboende likviditetsrisk och är i regel förknippade med betydligt högre risker än instrument som är noterade.

4. RÄNTERELATERADE INSTRUMENT

Ett **räntebärande finansiellt instrument** är en **fordringsrätt** på utgivaren (emittenten) av ett lån (t.ex. en **obligation**). Avkastning lämnas i form av **ränta**. Det finns olika former av räntebärande instrument beroende på vilken emittent som givit ut instrumentet, den säkerhet som emittenten kan ha ställt för lånet, **löptiden** fram till återbetalningsdagen och formen för utbetalning av räntan. Räntan (kupongen) betalas vanligen ut årsvis.

En annan form för räntebetalning är att sälja instrumentet med rabatt (**diskonteringspapper**). Vid försäljningen beräknas priset på instrumentet genom att diskontera lånebeloppet inklusive beräknad ränta till nuvärde. Nuvärdet eller kursen är lägre än det belopp som erhålls vid återbetalningen (**nominella beloppet**).

Risken i ett räntebärande instrument utgörs dels av den kursförändring (kursrisk) som kan uppkomma under löptiden på grund av att **marknadsräntorna** förändras, dels att emittenten kanske inte klarar att **återbetala** lånet (kreditrisk). Lån för vilka fullgod säkerhet för återbetalningen har ställts är därvid typiskt sett mindre riskfyllda än lån utan säkerhet.

Rent allmänt kan dock sägas att risken för förlust på räntebärande instrument kan anses som lägre än för aktier. Ett räntebärande instrument utgivet av en emittent med hög kreditvärdighet kan således vara ett bra alternativ för den som vill minimera risken att sparkapitalet minskar i värde och kan vara att föredra vid ett kortsiktigt sparande. Även vid långsiktigt sparande där kapitalet inte skall äventyras, t.ex. för pensionsåtaganden, är inslag av räntebärande placeringar mycket vanliga. Nackdelen med en räntebärande placering är att den i regel ger en låg värdestegring. Exempel på räntebärande placeringar är sparkonton, privatobligationer och räntefonder.

Kurserna fastställs löpande såväl på instrument med kort löptid (mindre än ett år) t.ex. stats-skuldväxlar som på instrument med längre löptider t.ex. obligationer. Detta sker på penning- och obligationsmarknaden. Marknadsräntorna påverkas av analyser och bedömningar som Riksbanken och andra större institutionella marknadsaktörer gör av hur utvecklingen av ett antal ekonomiska faktorer som inflation, konjunktur, ränteutvecklingen i Sverige och i andra länder osv kommer att utvecklas på kort och lång sikt. Riksbanken vidtar även s.k. penningpolitiska operationer i syfte att styra utvecklingen av marknadsräntorna så att inflationen håller sig inom fastställda mål.

Om marknadsräntorna går upp kommer kursen på **utelöpande** (redan utgivna) räntebärande finansiella instrument att falla om de har fast ränta, eftersom nya lån ges ut med en räntesats som följer aktuell marknadsränta och därmed ger högre ränta än vad utelöpande instrumentet ger. Omvänt stiger kursen på utelöpande instrument när marknadsräntan går ned.

Andra emittenter än stat och kommun kan ibland, vid emission av obligationer, ställa **säkerhet** i form av andra finansiella instrument eller annan egendom (sak- eller realsäkerhet).

Det finns även andra räntebärande instrument som innebär en högre risk än obligationer om emittenten skulle få svårigheter att återbetala lånet, t.ex. **förlagsbevis** eftersom de lånen återbetalas först efter det alla andra fordringsägare fått betalt. **Villkorade konvertibla obligationer** (contingent convertibles), så kallade cocos, är en annan typ av komplex produkt med risker som kan vara mycket svåra att förstå. I grunden är de obligationer som under vissa förutbestämda händelser kan skrivas ned, det vill säga förlora hela eller delar av sitt värde, eller omvandlas till aktier.

En form av ränterelaterade instrument är **säkerställda obligationer**. Dessa är förenade med en särskild förmånsrätt enligt speciell lagstiftning. Regelverket kring säkerställda obligationer syftar till att en investerare skall få full betalning enligt avtalad tidplan även om obligationens utgivare skulle gå i konkurs, förutsatt att den egendom som säkerställer obligationen är tillräckligt mycket värd.

Onoterade ränterelaterade instrument har en inneboende likviditetsrisk och är i regel förknippade med betydligt högre risker än instrument som är noterade.

5. BELÅNING

Finansiella instrument kan i många fall köpas för delvis lånat kapital. Eftersom såväl det egna som det lånade kapitalet påverkar avkastningen kan Du som kund genom lånefinansieringen få en större vinst om placeringen utvecklas positivt jämfört med en investering med enbart eget kapital. Skulden som är kopplad till det lånade kapitalet påverkas inte av om kurserna på köpta instrument utvecklas positivt eller negativt, vilket är en fördel vid en positiv kursutveckling. Om kurserna på köpta instrument utvecklas negativt uppkommer en motsvarande nackdel eftersom skulden kvarstår till 100 procent, vilket innebär att kursfallet krona för krona förbrukar det egna kapitalet. Vid ett kursfall kan därför det egna kapitalet helt eller delvis förbrukas samtidigt som skulden måste betalas helt eller delvis genom försäljningsintäkterna från de finansiella instrument som fallit i värde. Skulden måste betalas även om försäljningsintäkterna inte täcker hela skulden.

Du som kund måste vara införstådd med bl.a. följande:

- **Att placeringar eller andra positioner i finansiella instrument sker på Din egen risk.**
- **Att Du som kund själv noga måste sätta Dig in i värdepappersföretagets allmänna villkor för handel med finansiella instrument och i förekommande fall information i prospekt samt övrig information om aktuellt finansiellt instrument, dess egenskaper och risker.**
- **Att vid handel med finansiella instrument är det viktigt att kontrollera all rapportering avseende Dina transaktioner och innehav samt omgående reklamera eventuella fel.**
- **Att det är viktigt att fortlöpande bevaka värdeförändringar på innehav av och positioner i finansiella instrument.**
- **Att Du som kund själv måste initiera de åtgärder som erfordras för att minska risken för förluster.**

Riktlinjer för bästa resultat vid orderhantering

Bolaget har mot bakgrund av bestämmelserna i 9 kap. 31-38 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden samt artiklarna 64-68 i förordning (EU) 2017/565 upprättat dessa riktlinjer för bästa utförande och hantering av kundorder.

Dessa riktlinjer ska vara föremål för översyn minst en gång per år och vid varje tillfälle då en väsentlig förändring inträffar som påverkar Bolagets förutsättningar att fortsätta att uppnå bästa möjliga resultat för sina kunder. Bolaget ska löpande övervaka kvaliteten på orderutförandet samt åtgärda eventuella brister.

1 ALLMÄNT

Ett värdepappersföretag ska vidta alla rimliga åtgärder för att uppnå bästa möjliga resultat för sina kunder vid hantering av order. Även om riktlinjerna förväntas åstadkomma bästa möjliga resultat för kunderna kan det inte garanteras att det under alla omständigheter går att åstadkomma detta för varje enskild transaktion.

Bolaget ska snabbt, effektivt och rättvist utföra en kunds order på sådant sätt att denne inte missgynnas i förhållande till andra kunder eller på grund av Bolagets handel för egen räkning. I övrigt jämförbara kundorder skall utföras i den ordning som de togs emot, om det inte finns skäl för att utföra dem i en annan ordning.

Bolaget hanterar order vid följande typer av transaktioner med finansiella instrument:

- Publik emission
- Företrädesemission
- Obligationsemmission
- Sammanläggning av aktier
- Konvertering av konvertibler
- Inlösen av teckningsoptioner
- Förvärvstransaktion (t.ex. apportemission)
- Inlösentransaktion (frivillig eller tvångsinlösen)

2 UTFÖRANDE AV ORDER

2.1 Varning

Särskilda instruktioner från kund kan förhindra Bolaget från att vidta de åtgärder som det har utarbetat och genomfört i dessa riktlinjer för utförande för att uppnå bästa möjliga resultat vid utförande av dessa order med avseende på de delar som omfattas av instruktionerna.

2.2 Bolagets orderutförande

Bolaget utför kundorder när det behandlar anmälningar om teckning av finansiella instrument vid nyemission, förvärvs- och inlösentransaktioner samt vid inlösen av teckningsoptioner och konvertering av konvertibler.

Bolaget ansvarar i regel för att övervaka och genomföra avvecklingen av en utförd order och ska inom ramen för detta vidta alla rimliga åtgärder för att se till att alla finansiella instrument eller medel som tillhör kunden, som har tagits emot för att avveckla ordern, snabbt och korrekt överförs till den berörda kundens konto.

2.3 Handelsplatser

Bolaget utför inte kunders order på handelsplats, utan enbart direkt gentemot emittent (d.v.s. order utförs på primärmarknaden). Kundorder utförs i regel inte enligt metoden betalning mot leverans, utan betalning sker i regel i förskott. Detta medför en kreditrisk/motpartsrisk genom att kunden står risken att inte få de finansiella instrument som kunden har betalat för i det fall emittenten t.ex. går i konkurs i samband med emissionen.

2.4 Allmänna kriterier för orderutförande

Vid utförande av order ska Bolaget beakta kundens egenskaper, kundorderns egenskaper, utmärkande egenskaper för den finansiella instrument som ingår i ordern. När Bolaget utför kundorder ska Bolaget vidta alla de åtgärder som behövs för att uppnå bästa möjliga resultat för kunden med avseende på:

- (a) Pris,
- (b) Kostnad,
- (c) Snabbhet,
- (d) Sannolikhet för utförande och avveckling,
- (e) Storlek,
- (f) Art, och
- (g) Andra för utförandet väsentliga förhållanden.

Bästa möjliga resultat ska fastställas med hänsyn till:

- (h) Priset för det finansiella instrumentet, och
- (i) Kostnaderna i samband med utförandet, inbegripet kundens alla utgifter som hänförs sig direkt till utförande av ordern.

Om inte speciella omständigheter råder, kommer Bolagets prioritet vid orderutförande vara att åstadkomma det bästa möjliga resultatet i form av lägsta möjliga totalkostnad för kunden (inbegripet avvecklingsavgifter samt andra avgifter som betalas till ev. tredje part som deltar i utförandet av ordern). Se mer om detta nedan.

2.5 Pris

2.5.1 Kontant nyemission

2.5.2 Vid en nyemission är den kurs för vilken kunden tecknar finansiella instrument alltid fastställd av emittenten. Kursen ska framgå av "villkor och anvisningar" i prospekt/memorandum, utgivet av styrelsen i det emitterande bolaget, samt på anmälningssedeln. Kursen på de emitterade finansiella instrumenten kan inte ändras under pågående emission.

2.5.3 Utjämningsmission

Vid en utjämningsmission vidareförmedlar Bolaget erbjudande från emittenten till befintliga aktieägare om att sälja eller köpa finansiella instrument till närmsta handelspost. Köp och/eller försäljning genomförs därefter till en kurs som är fördefinierad. Kursen beräknas normalt som en genomsnittlig kurs under ett i förväg bestämt antal handelsdagar. Kunden ska i förväg underrättas om hur kursen kommer att beräknas, och den tidsperiod som ligger till grund för kursställningen.

2.6 **Kostnad**

2.6.1 Investerare

Bolaget tar normalt inte ut någon avgift av de som tecknar finansiella instrument i emissioner eller deltar i en utjämningsmission. I vissa fall kan det dock förekomma att investeraren ska betala courtage. Courtagets storlek fastställs av emittenten. Om courtage debiteras ska detta framgå dels i det prospekt/memorandum som utgivits av styrelsen i det emitterade bolaget, dels på anmälningssedeln.

Bolaget får i regel betalt av emittenten för att hantera investerarnas order i emissioner i form av en rörlig ersättning om ungefär 150 kr per teckningsanmälan. Bolaget mottar även i regel en fast ersättning från emittenten för att Bolaget tillhandahåller emittenten tjänsten placering av finansiella instrument och vissa administrativa tjänster i samband med emissionen.

2.7 **Snabbhet**

2.7.1 Information till kund

Bolaget ska informera kunder om alla betydande svårigheter med att utföra ordern korrekt så snart de blir medvetna om svårigheten.

2.7.2 Teckning och tilldelning

Investerare som tecknar finansiella instrument i en emission är bundna av den teckningstid som emittenten har förutbestämt. Vid teckningstidens slut beslutar emittenten vilka som ska få tilldelning i emissionen. I de fall principen "först till kvarn" tillämpas, ska detta framgå av villkor och anvisningar i prospekt/memorandum, utgivet av styrelsen i det emitterade bolaget samt på anmälningssedeln.

Bolaget registrerar teckningsanmälningarna per inkommandedag. Om emissionen blir övertecknad ska det framgå i villkor och anvisningar hur tilldelning kommer att ske. Tilldelning beslutas alltid av styrelsen i det emitterande bolaget.

2.7.3 Stängning

När emissionen är stängd beställer Bolaget ett bank- eller revisorsintyg för emittentens räkning samt upprättar en teckningslista. Intyget och teckningslistan skickas per post till emittenten. Emittenten ska omgående skicka in en emissionsbeställning till Bolagsverket samt bifoga emissionsbeslutet, teckningslistan och intyget. När emissionen är registrerad hos Bolagsverket beställer Bolaget det aktuella antalet finansiella instrument hos Euroclear. Därefter bokar Euroclear in de finansiella instrumenten på ett värdepapperskonto i Bolagets

namn. Bolaget strävar efter att leverera de finansiella instrumenten till aktietecknarna senast nästkommande dag.

I denna process kan inte Bolaget påverka tidsförloppet utan bara sträva efter att säkerställa att de finansiella instrumenten levereras så snart som möjligt. Bolaget ska alltid eftersträva en snabb, säker och effektiv handläggning för att på bästa sätt tillvarata investerarnas och emittentens intressen.

2.8 Sannolikhet för utförande och avveckling

2.8.1 Emissionen

Det ska tydligt framgå i villkor och anvisningar huruvida emittenten förbehåller sig rätten att avbryta erbjudandet i förtid alternativt förlänga detsamma. Det ska även framgå under vilka förutsättningar detta förbehåll är gällande.

Bolaget ska sträva efter att hålla sig uppdaterad huruvida erbjudandet kan komma att avbrytas eller förlängas. Bolaget ska vidare tillse att sådan information som är av betydelse för investerare ska finnas tillgänglig på Bolagets hemsida.

2.8.2 Kundordern

Den som avser att teckna finansiella instrument vid nyemission lämnar en order till Bolaget (anmäler intresse för teckning) på en för emissionen särskilt framtagen anmälningsedel. Genom att signera anmälningssedeln godkänner kunden bl.a. att Bolaget tecknar de finansiella instrument som ordern avser för kundens räkning.

Bolaget kommer att utföra ordern endast om

- Kunden har godkänt Bolagets avtalsvillkor;
- Anmälningssedeln har fyllts i på rätt sätt och den information och de dokument som efterfrågats av Bolaget har tillhandahållits; och
- Det inte föreligger hinder för genomförande av transaktionen enligt t.ex. regelverken om åtgärder mot penningtvätt eller marknadsmissbruk.

2.8.3 Avräkningsnota

Bolaget ska efter beslutad tilldelning omgående sända avräkningsnota till investeraren. Av avräkningsnotan ska det tydligt framgå det antal finansiella instrument som har tilldelats samt det belopp som ska erläggas.

2.8.4 Beslut om tilldelning av finansiella instrument

Bolaget fattar aldrig beslut om tilldelning i en emission. Tilldelning beslutas alltid av styrelsen i det emitterande bolaget.

2.9 Störningar i marknaden, bristande tillgänglighet i tekniska system etc.

I vissa fall, såsom exempelvis vid avbrott i handeln p.g.a. exempelvis bristande tillgänglighet i tekniska system kommer Bolaget att vidta alla rimliga åtgärder för att uppnå bästa möjliga resultat för kunden under rådande omständigheter.

2.10 Allmän Information

Bolagets rutin/process för att analysera den kvalitet på utförandet som har uppnåtts består i att Bolaget löpande följer upp att kundorder som Bolaget utför i en emission resulterar i att kunden får de finansiella instrument som kunden har tecknat sig och betalat för inom den tidsram som gäller för emissionen. Detta utgör också Bolagets metod för att övervaka och kontrollera att Bolaget uppnår bästa möjliga resultat för kunderna.

3 SAMMANLÄGGNING OCH FÖRDELNING AV ORDER

Bolaget får endast genomföra en kundorder eller en transaktion tillsammans med en annan kunds order om

- (a) Det är osannolikt att sammanläggningen generellt kommer att vara till nackdel för en enskild kund vars order ingår i den, och
- (b) Alla kunder vars order ingår i en sammanläggningen har underrättats om att sammanläggningen i samband med en särskild order kan vara till kundens nackdel med avseende på en särskild order

I Bolagets verksamhet kan det förekomma att de affärer som genereras i samband med ett utjämningserbjudande sammanläggs. Vid en utjämningsemission sker nyteckning av finansiella instrument till en förutbestämd kurs och på förutbestämda villkor beslutade av emittenten. Det är alltid emittenten som beslutar om tilldelning. Alternativt sker köp eller försäljning av udda antal finansiella instrument (s.k. fraktioner) på den öppna marknaden genom väletablerad svensk affärsbank. Mot bakgrund av ovanstående är det osannolikt att sammanläggningen generellt kommer att vara till nackdel för någon kund. Berörda kunder underrättas alltid enligt punkt (b) ovan.

I andra sammanhang tillämpar Bolaget inte sammanläggning eller fördelning av order.

Bolaget lägger inte samman kunders order med transaktioner för egen räkning.

4 MOTTAGANDE/VIDAREBEFORDRAN AV ORDER

Det kan förekomma att Bolaget, i ett förfarande avseende sammanläggning av aktier, tar emot och vidarebefordrar order. Vid mottagande och vidarebefordran av order ska Bolaget vidta alla åtgärder som behövs för att uppnå bästa möjliga resultat för kund med beaktande av de faktorer som anges i punkt 2.4. Vid specifika instruktioner från kund gäller varningen i punkt 2.1 på motsvarande sätt.

Bolaget anlitar Erik Penser Bank för utförande av order som Bolaget har vidarebefordrat enligt ovan. Bolaget ska årligen sammanfatta och offentliggöra information om de fem främsta instituten ifråga om handelsvolym till vilka det vidarebefordrat kundorder för utförande under föregående år, samt information om utförandets kvalitet.

Bolaget har noga kartlagt de motparter till vilka order förmedlas och anlitar enbart sådana som själva står under tillsyn och har en skyldighet att iaktta regler för bästa möjliga resultat vid utförande av transaktioner. Motparterna, och deras egna interna regler för bästa möjliga

resultat vid utförande av transaktioner ses regelbundet över (minst en gång per år) i enlighet med av Bolaget fastställd utvärderingsprocess.

5 RÄTT TILL INFORMATION

Om en kund eller presumtiv kund lägger fram en motiverad begäran ska Bolaget ge denne information om de enheter till vilka de vidarebefordrar order för utförande.

Om en kund framställer en rimlig och proportionerlig begäran om Bolagets riktlinjer eller arrangemang avseende utförande av order och hur Bolaget ser på dem, ska Bolaget svara på ett tydligt sätt och inom rimlig tid.

Tabell 1 – Samtliga kostnader och tillhörande avgifter som tas ut för investeringstjänster och/eller stöd-tjänster som tillhandahålls kunden

Kostnadsposter som ska redovisas	Belopp	Exempel
Engångsavgifter för en investeringstjänst	0	Insättningsavgifter, uppsägningsavgifter och omställningskostnader ¹
Löpande avgifter för en investeringstjänst	0	Förvaltningsavgifter, rådgivningsavgifter, förvaringsavgifter
Samtliga kostnader som rör transaktioner som inletts inom ramen för en investeringstjänst	0	Mäklarprovisioner ² , inträdes- och utträdesavgifter som erläggs till fondförvaltaren, plattformavgifter, pålägg (som är inbäddade i transaktionspriset), stämpelavgift, skatt på finansiella transaktioner och kostnader för växlingstransaktioner
Avgifter som rör stöd-tjänster	0	Kostnader för analys Depåkostnader
Extrakostnader	0	Resultatrelaterade avgifter
Ersättning som Bolaget mottar från tredje part	SEK 150	Ungefärligt belopp som Bolaget tar emot från Emittenten (per teckningsanmälan i nyemissionen) för att genomföra varje enskild transaktion i nyemissionen.

Tabell 2 – Samtliga kostnader och avgifter som rör det finansiella instrumentet

Kostnadsposter som ska redovisas	Belopp	Exempel
Engångsavgifter	0	Förskottsförvaltningsavgift, uppläggningsavgift ³ , distributionsavgift
Löpande utgifter	0	Förvaltningsavgifter, tjänsteavgifter, utbytesavgifter, skatter och kostnader för värdepapperslån, finansieringskostnader
Samtliga kostnader som rör transaktionerna	0	Mäklarprovisioner, inträdes- och utträdesavgifter som betalas av fonden, pålägg som är inbäddade i transaktionspriset, stämpelavgift, skatt på finansiella transaktioner och kostnader för växlingstransaktioner
Extrakostnader	0	Resultatrelaterade avgifter

Tabell 3 – Exempel på sammanlagda kostnader och avgifter avseende en investering om SEK 10 000

Kostnader eller avgifter för kunden avseende	Belopp	Procent
Investeringstjänster och/eller sidotjänster	0	0
Ersättning som Bolaget mottar från tredje part	SEK 150	1,5 %
Det finansiella instrumentet	0	0

1. Omställningskostnader är eventuella kostnader som bärs av investerare vid omställning från ett värdepappersföretag till ett annat.
2. Mäklarprovisioner är kostnader som tas ut av värdepappersföretag för utförande av order.
3. Uppläggningsavgifter är avgifter som tas ut av konstruktören av strukturerade investeringsinstrument för att strukturera instrumenten. Dessa kan omfatta ett bredare utbud av tjänster som konstruktören tillhandahåller.

Illustration över kostnaders och avgifters effekt på avkastningen

Emittenten har utgifter i samband med emissionen. En utgiftspost är ersättning som emittenten betalar för de tjänster som Bolaget tillhandahåller emittenten i samband med emissionen. Emittenten står t.ex. för kostnaden för den investeringstjänst som tillhandahålls investerarna i emissionen, d.v.s. utförande av order. Utgifterna för detta påverkar Emittentens ekonomiska resultat, vilket kan påverka värdet på de finansiella instrument som investeraren tecknar sig för i en emission. Investeraren bör ta detta i beaktande vid beräkningen av möjligheterna till positiv avkastning.

Kunden kan vänta sig att ha direkta eller indirekta kostnader för investeringen i samband med köp och försäljning av det finansiella instrumentet, t.ex. courtagekostnader.